

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 12PPOm/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423010104
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2023:8423010104.1

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XXX, XXX XX A. C., dieťa rodičov, matky: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XXX, XXX XX A. C. a otca: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XXX, XXX XX A. C., o návrhu navrhovateľov - starých rodičov maloletej: F. B., nar. XX.XX.XXXX a G. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. C. XXX, XXX XX A. C., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia, starí rodičia mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX dňa 08.03.2023 doručili tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 a § 366 Civilného mimosporového poriadku.

Navrhovatelia podaný návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 5P/27/2022 zo dňa 28.03.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.04.2022 bola mal. A. B. zverená do osobnej starostlivosti otca E. B.. Otec maloletej zomrel dňa 06.03.2023. Podľa navrhovateľov je v záujme mal. dieťaťa to, aby bola zabezpečovaná starostlivosť a výchova dospelými osobami, v tomto prípade starými rodičmi maloletej. Navrhovatelia vidia riešenie v zabezpečení starostlivosti o maloletú vydaním neodkladného opatrenia, kde by navrhovatelia prevzali zodpovednosť nad maloletou. V čase jej psychického rozpoloženia, spôsobeného smrťou otca, u ktorého chcela ostať v starostlivosti po rozvode rodičov, považujú navrhovatelia takéto riešenie za najrozumnejšie, vzhľadom na citlivosť celej situácie. Z uvedeného dôvodu žiadajú, aby súd v zmysle § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zverí mal. A. B. do starostlivosti starých rodičov F. B. a G. B.. Zároveň navrhli, aby súd matku maloletej D. B. zaviazal povinnosťou prispievať starým rodičom na výživu maloletej sumou vo výške 50 eur mesačne.

Navrhovatelia k návrhu priložili rozsudok Okresného súdu Kežmarok číslo konania 5P/27/2022 – 26 s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti a rodný list mal. A. B..

Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, č.k. 5P/27/2022 – 26 zo dňa 28.03.2022, právoplatným dňa 01.04.2022 súd rozviedol manželstvo E. B., nar. XX.XX.XXXX, a manželky D. B., H. A., nar. XX.XX.XXXX. Súd zároveň schválil rodičovskú dohodu uzavretú 28.03.2022 v tomto znení: Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, sa na čas po rozvode manželstva zveruje do osobnej starostlivosti otca E. B., nar. XX. XX. XXXX. Zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obidvaja rodičia. Styk matky s maloletou sa neupravuje. D. D. B., nar. XX. XX. XXXX, sa zaväzuje prispievať na výživu mal.

A. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 50 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred otcovi E. B., nar. XX.XX.XXXX, počnúc právoplatnosťou rozsudku, do budúca.

Z rodného listu mal. A. B. vyplýva, že táto sa narodila dňa XX.XX.XXXX rodičom: otcovi – E. B., nar. XX.XX.XXXX a matke – D. B., nar. XX.XX.XXXX.

Podľa správy obce Slovenská Ves zo dňa 08.03.2023 je D. B., H. A., nar. XX.XX.XXXX rozvedená, k trvalému pobytu v obci je prihlásená od 05.04.2022. Prihlásený trvalý pobyt má v dome, ktorého vlastníkami sú rodičia a brat menovanej spolu s manželkou. Podľa vedomostí obce je D. B. zamestnaná. V mieste bydliska sa menovaná správa slušne, obec nezaregistrovala žiaden jej priestupok na verejnosti.

Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 365 ods. 1 CMP ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlučiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.

Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2, ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavujú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je bezodkladná úprava pomerov účastníkov (§ 325 ods. 1 CSP). Úlohou súdu pri nariadení neodkladného opatrenia je skúmať, či sú splnené spoločné predpoklady pre jeho nariadenia, či je tu nárok, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, alebo či je osvedčené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Z uvedeného vyplýva, že ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a nebezpečenstvo musí hroziť bezprostredne.

Prostredníctvom neodkladného opatrenia v zmysle § 365 Civilného mimosporového poriadku sa má poskytnúť maloletému dieťaťu bezprostredná ochrana v situácii, keď sa ocitne vo vážnom ohrození alebo narušení života alebo zdravia a priaznivého vývoja sa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti. Predmetné ustanovenie vychádza z pôvodného § 75a OSP, avšak s prihliadnutím na odlišnú koncepciu neodkladných opatrení, ktoré sa už obligatórne nespájajú s vlastnosťou dočasnosti a provizórnosti. Ide o ďalšie z okruhu neodkladných opatrení, ktoré sú vymedzené v režime Civilného mimosporového poriadku, keď sa tým majú zvýrazniť jednak osobité predpoklady pre ich nariadenie ako lehoty, v ktorých je súd povinný o takýchto návrhoch rozhodnúť.

Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP je stav, keď

? sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo
? jeho život, zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozený alebo narušený.

V prvom z uvedených prípadov ide napríklad o deti opustené, ako aj o situácie, keby prišlo k takej tragickej udalosti, ako je napríklad úmrtie rodičov maloletého dieťaťa a podobne. Druhá z uvedených eventualít počíta so situáciou, keď osoby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa, vykonávajú túto starostlivosť nedostatočne, v dôsledku čoho je vážne ohrozený alebo narušený jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj.

Súd konštatuje, že z podaného návrhu ani z návrhu priložených listín nevyplýva, že by sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti alebo že by bol jej život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Z tvrdení navrhovateľov vyplýva, že maloletá bola po rozvoде otca s matkou maloletej zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý mal zomrieť dňa 06.03.2023, čo navrhovatelia nepreukázali a takáto skutočnosť nevyplýva ani z vykonanej lustrácie otca maloletej v registri obyvateľov. Pokiaľ by aj súd považoval skutočnosť, že otec maloletej zomrel za osvedčenú, z návrhu vyplýva, že maloletá sa nachádza v starostlivosti navrhovateľov a jej život, zdravie ani priaznivý vývoj nie sú vážne ohrozené alebo narušené, čím nie sú naplnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku. Súd taktiež poukazuje na ustanovenie § 28 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého rodičovské práva a povinnosti voči maloletej vykonáva druhý, žijúci rodič, a to matka maloletej, ktorá nebola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností a o ktorej súd zistil, že býva v rodinnom dome v rovnakej obci ako navrhovatelia spolu s jej maloletou dcérou, pričom zo správy obce vyplýva, že matka pracuje a nežije neusporiadaným životom, ktorým by mohlo dôjsť k naplneniu dôvodov pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku.

Súd vzhľadom na uvedené skutočnosti konštatuje, že z podaného návrhu nevyplýva, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ako aj na jeho nadväzujúceho neodkladného opatrenia vo veciach výživného podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku zamietol.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Pokiaľ ide o podaný návrh na zverenie maloletej A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov F. a G. B., týmto sa bude súd zaoberať v ďalšom konaní, kde o návrhu rozhodne po vykonaní riadneho dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.